

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-176/23-T

Název	Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace
Sídlo	Čs. exilu 669/16, 708 00 Ostrava-Poruba
E-mail	reditel@wigym.cz
IČO	00842702
Identifikátor	600017648
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jan Netolička
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	Čs. exilu 669/16, 708 00 Ostrava-Poruba
Inspekční činnost na místě	24. 1. 2023 – 27. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy. Ve školním roce 2022/2023 střední škola vzdělává ve 24 třídách celkem 695 žáků, z toho v oboru vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté) 232 žáků, v oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté) 463 žáků. Od poslední inspekční činnosti ve školním roce 2015/2016 se počet žáků i pedagogů školy postupně zvyšoval. K termínu inspekční činnosti evidovala škola 36 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, dva z nich jsou vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Pěti žákům bylo povoleno vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu z jiných závažných důvodů.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) vykonává funkci od ledna 2015. Na organizaci a hodnocení vzdělávání se společně s ním podílí jeho dva zástupci. Delegování kompetencí a povinností na jednotlivé pracovníky je účelné a odpovídá potřebám školy. Strategické cíle a stanovení podmínek pro jejich dosažení vychází z vlastní analýzy školy, jsou reálné a odráží se v činnosti školy. Prioritou pro školní rok 2022/2023 je zajistění služeb školního psychologa, zaměření vzdělávání pedagogů na rozvoj měkkých kompetencí a osobnostní rozvoj, rekonstrukce vnitřní sítě školy k podpoře širšího využití informačních technologií ve výuce a rozvoje digitálních kompetencí žáků i v předmětech mimo informatiku. Naplnění vytýčených cílů je průběžně sledováno, vyhodnocováno a je součástí aktuálních dokumentů školy. Hospitační činnost je plánována, prováděna průběžně, pedagogům je poskytována odpovídající zpětná vazba na kvalitu výuky včetně doporučení pro další pedagogickou práci. V rámci hospitační činnosti je ověřováno i praktické využití získaných poznatků z dalšího vzdělávání pedagogů. Dospud se však v oblasti výuky nedáří realizovat dostatečně účinné postupy k naplnění doporučení z předchozí inspekční činnosti týkající se sebehodnocení žáků. Ředitel vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a věnuje potřebnou pozornost vlastnímu profesnímu rozvoji. Vzdělávací aktivity jsou plánovány s ohledem na současné potřeby školy a zohledňují i potřeby a zájmy vyučujících. Vzájemná spolupráce pedagogů spočívá ve sdílení informací o žácích, výměně materiálů k výuce, předávání pedagogických zkušeností i inspirace prostřednictvím vzájemných hospitací a tandemové výuky. V potřebné míře je orientována také na vzdělávací výsledky žáků. Účinně je nastavena podpora a metodické vedení začínajících učitelů.

V období distančního vzdělávání realizovala škola mezi zákonnými zástupci, pedagogy i žáky dotazníkové šetření zaměřené na školní vytíženosť žáků a porovnání s obdobím prezenční výuky, se získanou zpětnou vazbou dále aktivně pracovala. Poradenské služby ve škole jsou žákům i zákonným zástupcům poskytovány výchovnou poradkyní a koordinátorkou nadání v jedné osobě, školní metodikou prevence a kariérovou poradkyní. Ředitel usiluje s ohledem na aktuální potřeby žáků o rozšíření poskytovaných služeb školního poradenského pracoviště o školního psychologa.

Škola dlouhodobě aktivně spolupracuje s různými externími partnery např. v oblasti prevence, péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, podpory nadaných žáků, environmentální výchovy a soutěží. Do vzdělávání žáků se pozitivně promítá zapojení školy do různých projektových aktivit, které např. umožňují mobilitu žáků a rozvoj jejich jazykových dovedností, účinnou podporu talentovaných žáků, zajistění technického vybavení a vzdělávání žáků i učitelů v oblasti robotiky a vytvoření elektronického portálu pro výuku matematiky v pěti jazycích a různých úrovních obtížnosti, který je využíván

ve výuce. Finanční prostředky z projektových aktivit škola získala a využila na tandemovou výuku, vzdělávání pedagogů, zapojení odborníků z praxe do výuky, vzájemnou spolupráci pedagogů různých škol, činnost kariérového poradce a zakoupení notebooků a iPadů.

Prostorové a materiální podmínky odpovídají potřebám realizovaných školních vzdělávacích programů. Ředitel jejich stav průběžně vyhodnocuje a zlepšuje. Od poslední inspekční činnosti bylo vybudováno zázemí pro relaxaci žáků, podle možností školy je postupně zlepšováno pracovní prostředí učitelů. V etapách probíhá rekonstrukce vnitřní datové sítě školy. Byla zřízena laboratoř moderních technologií vybavená např. 3D tiskárnami, humanoидními roboty, laserovým plotrem, 3D skenerem. Došlo k rekonstrukci laboratoře chemie, vznikla nová multimediální učebna vybavena notebooky, byla dovybavena posilovna a zřízen spinningový sál. Průběžně byly nakupovány pomůcky pro výuku a byl modernizován fond učebnic českého jazyka a matematiky. V průběhu inspekční činnosti byly učebny i jejich vybavení účelně využívány.

Žáci jsou pravidelně seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví při vzdělávání a souvisejících aktivitách. Úrazovost žáků má klesající tendenci, vedení školy provádí její rozbor a přijímá potřebná opatření. Školní stravování je zajištěno prostřednictvím jiného poskytovatele.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání byl sledován hospitacemi ve třídách osmiletého a čtyřletého gymnázia, úroveň výuky byla na nižším i vyšším stupni gymnázia srovnatelná. Výuka probíhala v příznivé pracovní atmosféře se vstřícným přístupem učitelů a vzájemným respektem. V průběhu vzdělávání byli vhodně podporováni žáci s hlubším zájmem o daný obor, u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byly respektovány jejich vzdělávací obtíže. Potřebná individuální podpora žákům byla poskytována prostřednictvím asistentů pedagoga. Zaujetí a odbornost pedagogů účinně podporovaly zájem žáků o probíranou učební látku. Důraz byl kladen nejen na získávání nových vědomostí, nýbrž i na rozvoj gramotnosti a praktických dovedností s využití získaných poznatků v reálném životě. Při vzdělávání bylo účelně uplatňováno široké spektrum forem a metod práce, které umožňovaly vysokou míru aktivního zapojení žáků. Ve většině sledované výuky byla využita práce ve dvojicích nebo ve skupině, žáci byli vedeni k vzájemnému předávání zkušeností a rozvíjení jejich dovedností pracovat, komunikovat a plnit úkoly v týmu. Napříč sledovanou výukou byl vytvářen dostatečný prostor pro vyjádření názorů žáků, argumentaci, diskuzi, žáci byli podněcováni k přemýšlení a samostatnému odvozování nových poznatků. Efektivitu vzdělávání zvyšovala i účinná práce s chybou a mezipředmětové propojení, které umožňovalo porozumění učivu v širších souvislostech i rozvoj digitálních dovedností žáků. Žáci pracovali s různými typy úloh včetně problémových a byli vedeni k práci s informacemi např. z textů, videoukázek, audionahrávek, učebnic, internetu. Jen v menší části výuky byl vytvářen prostor pro samostatné vyhledávání, porovnávání a vyhodnocení informací z více různých zdrojů. Dílcím nedostatkem sledované výuky bylo chybějící sebehodnocení žáků jako součást ověření dosažení vzdělávacího cíle, nebyly využity příležitosti pro vzájemné hodnocení žáků.

Při vzdělávání v českém jazyce a společenskovědních předmětech navazovalo nové učivo na již osvojené vědomosti žáků a bylo optimálně propojeno s poznatkami z jiných předmětů, s vlastními zkušenostmi žáků, příklady z regionu i s aktuálním děním ve společnosti. Výklad učiva byl vhodně podpořen videoukázkami, pracovními listy, texty. Zařazené aktivity byly zacílené na rozvoj praktických dovedností, čtenářské gramotnosti i formování postojů žáků.

V průběhu výuky byly vytvářeny četné příležitosti k řečovým projevům a prezentaci skupinové práce před třídou.

Výuka cizích jazyků se vyznačovala dynamickým střídáním činností a efektivním využitím aktivizujících prvků. Vedením výuky výhradně v cílovém jazyce učitelé vytvářeli podnětné jazykové prostředí, žáci prokazovali velmi dobrou úroveň osvojení cizího jazyka. V průběhu vzdělávání byly rovnoměrně rozvíjeny produktivní i receptivní dovednosti. Výuka směřovala k praktickému využití poznatků. Gramatické i lexikální učivo bylo procvičováno spontánně při společné i samostatné práci žáků s texty i při nácviku komunikačních dovedností ve dvojicích. Dostatečný prostor byl vytvářen pro delší samostatné mluvené projevy žáků. Vhodně byla uplatněna diferenciace výuky ve vztahu k nadaným žákům i žákům s dílčími obtížemi při osvojování cizího jazyka.

Výuka v matematice a přírodovědných předmětech byla promyšlená a organizačně dobře zvládnutá, zařazené vzdělávací strategie a postupy odpovídaly charakteru probíraného učiva i potenciálu a vysoké motivovanosti žáků. Ve většině sledované výuky byl vyváženě zastoupen výklad nového učiva a procvičování již osvojených znalostí. Důraz byl kláden na rozvoj matematické gramotnosti, logického myšlení, správné vyjadřování a dodržování stanovených postupů řešení. Učivo bylo vhodně aplikováno na příkladech z běžného života, propojeno se zkušenostmi žáků, názornost účinně podpořily žákovské i demonstrační pokusy, využití didaktické techniky a názorných pomůcek. Žáci se aktivně zapojovali do individuálních činností, uměli zajmout postoj k probírané problematice a obhájit svůj názor. Nadaným žákům a žákům s vyšším zájmem o předmět vytvářeli vyučující potřebný prostor pro iniciativu, formulaci hypotéz a jejich odůvodnění.

Různorodá nabídka volitelných předmětů napříč humanitními i přírodovědnými obory umožňuje žákům rozšiřovat znalosti a dovednosti v oblastech, ve kterých se chtějí profilovat a rozvíjet své nadání. Žákům je prostřednictvím kariérové poradkyně nabízená pomoc při optimálním výběru volitelného předmětu k podpoře efektivního rozvoje potenciálu žáků.

V průběhu celého školního roku organizuje škola četné aktivity, které doplňují běžnou výuku, prohlubují znalosti i dovednosti žáků a přispívají k naplnění stanovených vzdělávacích cílů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosažené znalosti a dovednosti žáků jsou průběžně sledovány a vyhodnocovány v pedagogických radách. Po období distančního vzdělávání škola využila možnosti dobrovolné účasti na ověření výsledků vzdělávání žáků ve vybraných ročnicích osmiletého gymnázia. Žáci školy dosahují v průběhu vzdělávání velmi dobrých studijních výsledků. Ve školním roce 2021/2022 prospěli všichni žáci, více než polovina žáků s vyznamenáním. Ve srovnání s předchozími školními roky (2019/2020 a 2020/2021) jsou výsledky žáků vyrovnané. Žákům s případnými studijními obtížemi je poskytováno individuální i skupinové doučování a možnost individuálních konzultací. Zákonné zástupci jsou o výsledcích vzdělávání žáků průběžně informováni.

K objektivnímu posouzení výsledků vzdělávání se škola zapojuje do externího výběrového zjišťování výsledků žáků, ve kterém dlouhodobě vykazuje výbornou a nadprůměrnou úroveň. Zpětnou vazbu na dosaženou úroveň poskytovaného vzdělávání získává škola rovněž z úspěšnosti žáků u maturitní zkoušky a při přijímacím řízení k dalšímu studiu. U společné části maturitní zkoušky dosahovali žáci lepších výsledků než je průměr stejného oboru vzdělání v ČR. Ve školním roce 2018/2019 až 2020/2021 vykazovali žáci při ukončování vzdělávání stoprocentní úspěšnost. Zjištěné výsledky jsou analyzovány

a využívány k dalšímu směřování vzdělávacího procesu, podle potřeby jsou přijímána adekvátní opatření. V dalším studiu na vysokých školách pokračuje 95 % absolventů školního roku 2021/2022.

Škola se daří identifikovat nadané a talentované žáky. Sdílená a průběžné aktualizovaná databáze talentovaných, nadaných a motivovaných žáků (k termínu inspekční činnosti 106 žáků) umožňuje jejich optimální zapojení do různých aktivit bez případného přetěžování a současně poskytování individuální podpory v předmětech, ve kterých jsou méně úspěšní. Realizované aktivity k rozvoji potenciálu žáků jsou nastaveny pro všechny ročníky a zahrnují různé oblasti vzdělávání. Talentovaní žáci jsou zapojováni do dlouhodobých programů organizovaných univerzitami a firmami. Účastní se badatelských pobytů s přírodovědným a ekologickým programem i různých kurzů Centra pro talentovanou mládež, které jsou vedeny v anglickém jazyce a zahrnují široké spektrum oborů. Ve spolupráci s Karlovou univerzitou nabízí škola nadaným žákům stáže s účastí na odborných přednáškách a vědecké činnosti. V průběhu celého školního roku jsou žáci motivováni k účasti ve středoškolské odborné činnosti a četných olympiádách a soutěžích. Úspěšně reprezentují školu v celostátních soutěžích (např. Prezentáda, soutěž v programování, chemická, logická, matematická olympiáda, středoškolská odborná činnost) i na mezinárodní úrovni (např. fyzikální soutěž, soutěž v programování). V rámci studentské konference „Inspiro“ dostávají žáci příležitost prezentovat svou práci v oborech, ve kterých vynikají, a inspirovat ostatní žáky. Vybraní žáci se účastnili prezenčně i on-line mezinárodních workshopů v Číně.

Žákovské znalosti a dovednosti jsou rozvíjeny prostřednictvím nabídky činnosti v různých kroužcích (např. matematika pro chytré hlavy, kroužek psaní všemi deseti, programování robotů, žurnalistický kroužek, kroužek deskových her v angličtině). Škola vytváří také četné příležitosti k rozvoji sociálních a občanských kompetencí žáků, k podpoře jejich iniciativy a sounáležitosti s komunitou města. Žáci aktivně pracují ve studentském parlamentu, zapojují se do ekologických projektů a dobročinných sbírek, vydávají dva školní časopisy, vystupují s pěveckým sborem. Rozvoj prezentačních a jazykových dovedností škola podporuje prostřednictvím studentské vědecké konference, při které žáci prezentují své příspěvky v anglickém jazyce. Účast žáků v programu „Mezinárodní cena věvody z Edinburgu“ podporuje jejich všeobecný osobní rozvoj v oblasti sportu, rozvoje talentu, dobrovolnictví a dobrodružné expedici. Svou kreativitu žáci mohli uplatnit při organizaci ostravské přednáškové noci, v rámci které např. vytvořili webové stránky, mobilní aplikaci, propagační předměty a rekvizity pro únikovou hru. Pro žáky základních škol a veřejnost pořádají první školní den populárně vzdělávací aktivity.

V průběhu vzdělávání jsou žáci zapojováni do preventivních aktivit, které vychází ze zjištěných potřeb školy a jsou tematicky zaměřené na konkrétní věkové skupiny. Vhodná téma primární prevence jsou začlenována také do výuky vybraných předmětů. Pro nové třídní kolektivy jsou organizovány adaptační pobity, pro žáky prvních ročníků nižšího gymnázia byly ve spolupráci s externími odborníky realizovány programy na podporu klimatu tříd. Případné negativní projevy chování žáků jsou řešeny bezodkladně, škola spolupracuje se zákonými zástupci a podle potřeby využívá konzultace s externími pracovníky. Žáci mají k dispozici anonymní schránku důvěry, upřednostňují však možnost individuálních konzultací s pracovníky školního poradenského pracoviště.

Škola informuje o své vzdělávací nabídce a aktivitách prostřednictvím webových stránek, sociálních sítí, organizací „Dnů otevřených dveří“ a v regionálních mediích. Úspěšně se škola prezentuje při spolupráci se základními, středními a vysokými školami, je pořadatelem

soutěže v anglických reáliích „Globetrotter“ a mezinárodní matematické soutěže „Moravskoslezský matematický šampionát“.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti ve školním roce 2015/2016 došlo k postupnému nárůstu počtu žáků a tříd (z 563 v 19 třídách na 695 ve 24 třídách) i počtu učitelů (z 47 na 60), byla zřízena funkce koordinátora nadání a nastaven efektivní systém podpory nadaných žáků. Škola se zapojila do četných projektů, zlepšily se materiální podmínky pro vzdělávání.
- Doporučení z minulé inspekční činnosti byla zohledněna částečně. Došlo k zefektivnění kontrolní činnosti a organizace vyučovacích hodin. Zařazování sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků však doposud není přirozenou součástí výuky.

Silné stránky

- Žáci školy dosahují velmi dobrých výsledků v průběhu vzdělávání i při jeho ukončování, jsou úspěšní v externím testování a soutěžích na celostátní i mezinárodní úrovni.
- Promyšlený a funkčně nastavený systém podpory žáků s nadáním umožňuje rozvoj jejich potenciálu.
- Efektivní volba vzdělávacích strategií a zapojení žáků do četných školních a mimoškolních aktivit podporuje aktivity žáků, vzájemnou spolupráci i jejich sociální a osobnostní rozvoj.
- Jasně stanovená strategie rozvoje školy je transparentní, vymezuje priority a stanovené cíle, které se daří úspěšně postupně realizovat.
- Vedení školy účelně vyhledává možnosti zapojení do projektů, které umožňují zkvalitňovat podmínky a průběh výuky.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Žáci jsou v nižší míře vedeni k samostatné práci s informacemi z více různých zdrojů, k jejich vyhledávání, porovnávání a vyhodnocení.
- Sebehodnocení a vzájemné hodnocení je ve výuce nadále uplatňováno jen ojediněle, účinnost zavedených opatření se doposud dostatečně neprojevila.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vytvářet ve výuce podle možností více příležitostí pro samostatnou práci žáků s různými typy informačních zdrojů.
- Zaměřit se v závěrech hodin na sebereflexi žáků a zhodnocení jejich individuálního pokroku.
- Posilovat v souvislosti s návratem žáků po distanční výuce aktivity zaměřené na well-being žáků i pedagogů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 7 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírájí

1. Školní vzdělávací programy platné ve školním roce 2022/2023
2. Výjimka z nejvyššího počtu žáků ve třídě ze dne 31. 8. 2022
3. Strategie rozvoje školy 2021-2024 ze dne 31. 8. 2021
4. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022 ze dne 11. 10. 2021
5. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2022/2023 ze dne 31. 8. 2022
6. Plán hospitační činnosti na školní rok 2022/2023 ze dne 30. 8. 2022, záznamy z hospitační činnosti ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
7. Zápis z porad ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023, zápis z jednání předmětových komisí ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
8. Školní preventivní strategie 2019 – 2027 ze září 2019, Minimální preventivní program na školní rok 2022/2023 ze dne 1. 9. 2022
9. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (vzorek)
10. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
11. Školní matrika střední školy vedená ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
12. Dokumentace k finančním podmírkám školy vedená ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 k datu inspekční činnosti (vzorek)
13. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků vedená ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
14. Smlouva o zabezpečení školního stravování ze dne 7. 12. 2017 s účinností od 1. 1. 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Šárka Šustková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Ing. Ivana Teichmannová,
školní inspektorka

Ing. Hana Mařárová, školní inspektorka

Ing. Jaroslav Král, školní inspektor

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.